Nr. 21. Brasiovu, 12. Martiu 1852.

Gazeta Transsilvaniei.

Gazeta ese de dòe ori adecâ: Mercurea si Sâmbăta. Fòiea odată pe septemână, adecâ: Sâmbăta. Pretiul loru este pe unu annu 10 f. m. c., pe diumătate annu 5 f.; car pentru terri străine 7 f. pe unu sem. si pe annul intregu 14 f. m. c. Se prenumera la tôte postele imperatesci, cum si la toti cunoscutii nostri DD. correspondenti. Pentru serie „petitu" se ceru 4 cr. m. c.

Monarchia austriacâ.

Officiose.

Insciinţiare

pentru unŭ stipendiŭ vacante.

Unŭ stipendiŭ de 100 fl. m. c. pe anŭ, fondatŭ prin doctorulŭ de medicinâ Joane Conposch după testamentulŭ luĭ ddt. Viena, in 5. Aprile 1839, dela alŭ doile semestru alŭ anuluĭ scolasticŭ 1851/2 este de datŭ.

Folosirea acestuĭ stipendiŭ privesce maĭ d'aprópe la rudele fundatoruluĭ, pe lângâ dovedirea de cualităţĭ bune pentru invetiatŭ, de nâravurĭ bune, classe bune din studie, şi pe lângâ neintrerupta implinire a ambelorŭ acestorŭ condiţiunĭ din urmâ, ear morindŭ tôte rudele luĭ şi la studinţĭ seracĭ 'din pregĭurul Clagenfurtuluĭ din Carinthia, pe lângâ representaţiunea celuĭ maĭ bâtrânŭ professorŭ dela locul unde âmblarâ eĭ la scolâ, Clagenfurtŭ, Graţiŭ aŭ Viena.

Folosirea acestuĭ stipendiŭ ţine ponâ la terminarea studielorŭ, inţielegîndu-se aci şi promoţiunea, la care însâ are sâ se conceadâ numaĭ timpulŭ trebuinţiosŭ, ĭar nu o prolungire a aceluĭa.

Competitorii acestuĭ stipendiŭ aŭ sâşĭ asternâ petiţiunile lorŭ provedĭute cu documentarea condiţiunilorŭ de maĭ susŭ şi respective a rudenieĭ cu fondatorulŭ, maĭ incolo cu atestatulŭ de vaccinaţiune, pânâ la finitulŭ luĭ Maĭu a. c., la c. r. locoţiniţia austriacâ de josŭ.

Viena, in 27. Februariu 1852.

Dela locoţiniţia c. r. austriacâ de josŭ.

Nr. 4970/937 1852.

Cu scopŭ de a introduce la depunerea jurâmentuluĭ israeliţilorŭ o procedurâ uniformâ atâtŭ in pertractârile civilĭ câtŭ şi militarĭ, inaltul c. r. ministeriŭ de justiţiâ, după sunetul emisuluĭ din datul 1. Martie 1852 Nr. 15,854, se aflâ indemnatŭ ca instrucţiunea, aprobatâ cu prenalta resoluţiune din 18. Augustŭ 1846 şi carea de atuncĭ se practisadiâ in tôte c. r. ţerre de coronâ ale statuluĭ imperâtescŭ austriacŭ, in care codicea de legĭ a. b. dela 1. Juniŭ 1811 e in activitate legale, provisorie se o estinde in objectul procedereĭ la depunerea jurâmentulŭ israeliţilorŭ şi peste regatul Ungarieĭ şi al celorŭ ţerrĭ de coronâ in care are dreptul ungurescŭ valóre, nu altmintrea şi peste marele principatŭ Transilvania.

Insciinţiinduse despre aceasta pe cale potrivitâ respectivele direcţiunĭ, atâtŭ judiciale câtŭ şi politice, spre propria lorŭ sciinţia şi conformare in casurile obvenitórie, s'a aflatŭ de lipsâ a se publica după datinâ şi instrucţiunea aceasta.

Sibiiu, 12. Martiu 1852.

Pentru Inâlţia Sa Domnul gubernâtore civile şi militare

Bordolo L. M. C.

La 15,854.

Instrucţiune

asupra procedereĭ la depunerea jurâmentuluĭ israelitilorŭ.

Deacâ se provócâ prin judeciŭ verunŭ israelitŭ la depunere de jurâmentŭ, acolo unde se póte după impregiurârĭ, are ase chiâma de façia pentru aducerea aminte de perjuriŭ şi unŭ rabinŭ.

Maĭ nainte de tôte presedintele judeciuluĭ trebuie sâ arate chiarŭ şi otârîtŭ israelituluĭ, care se lasâ sâ jure, totŭ ce are a dejura, şi in casŭ de lipsâ sâ ĭ şi esplice. Dacâ s'a convinsŭ câ israelitul a intelesŭ bine objetul jurâmentuluĭ, pâsesce la aducerea aminte de câlcarea jurâmentuluĭ, carea, incungiurânduse citirea formuleĭ otârîte, potrivitŭ cu cultura şi presenţia inţellesuluĭ jurântelui, are a se intocmi cu câdiutâ respectare a urmâtórelorŭ reflessiunĭ, atingâtóre de conceptele religionarie israelitene.

Obligâţiunea oficiosâ a judeciuluĭ este, inainte de depunerea jurâmentuluĭ, a inspira in inima israelituluĭ şi a ĭ improspâta cu apâsare sânţiâniâ jurâmentuluĭ, crima şi pedeapsa perjuriuluĭ inaintea luĭ Dţeŭ şi a judecâtoriuluĭ lumescŭ.

Prin jurâmentŭ chiamâ jurântele de martore celorŭ mârturisite pe Dţeŭ atotŭ sciutoriul şi atotŭ potintele, ad. pe prédreptul judecâtoriŭ al lumeĭ, care pâtrunde inimile, cearcâ tôte ascunsurile şi sciâ, dacâ provocatul la jurâmentŭ israelitŭ jurâ cu jurâmentŭ curatŭ, nefalsificatŭ, orĭ dacâ committe perjuriŭ.

Deacâ mârturisirea jurântuluĭ conglâsuesce pe deplinŭ cu adeverul, deacâ el forâ reservâţiune ascunsâ, forâ retragere, saŭ ecŭivocitate vorbesce aşa, precumŭ şi cugetâ, şi după cum se 'ncumâtâ a fi respunsâtoriŭ peste totŭ presinteluĭ şi a tôtŭsciutorinluĭ Dţeŭ: atuncĭ sântiesce el prin jurâmentŭ numele luĭ Dţeŭ, şi colluerâ la susţinerea dreptâţiĭ, care este basea fundamentale a lumeĭ; pentrucâ lumea stâ şi odichnesce pe adeverŭ, dreptŭ şi pace, şi după fassiunea a doĭ martorĭ trebue sâ se decidâ dreptul şi sâ aibâ statornicia.

Deacâ inse jurântele nuşĭ face mârturisirea curatâ pedeplinŭ şi nefalsificatâ, deacâ el vorbesce altcumŭ de câtŭ cugetâ, dacâ el îşĭ contrage vinovâţia prin ingânnare, reservâţiune ascunsâ, retragere saŭ ecŭivocitate, deacâ in cuvintele şi inţelessul vorbireĭ sale, seaŭ in cugetâţiune deneagâ adeverul, îl incungiurâ s'aŭ intórtocâ, atuncĭ depune unŭ perjuriŭ, chiamâ pe Dţeŭ de mârturia uneĭ minciune, abuseadiâ, spurcâ şi nesântiesce sântul şi nesprimabilele nume aluĭ Dţeŭ, pâcâtuesce fórte greŭ in contra prepotinteluĭ Dţeŭ, care nicĭ cândŭ va lâsa nepedepsitâ spurcarea pre sântuluĭ seŭ nume, precum stâ scrisŭ in cele dece poruncĭ ale luĭ Dţeŭ, pe carĭ jurantele are a pone mâna spre maĭ vîrtósa intârire a jurâmentuluĭ seŭ.

Nu după cugetul şi inţelesul jurânteluĭ se admite el la jurâmentŭ, ci după cugetul şi inţelessul judecâţiĭ, şi al atotŭsciutoriuluĭ şi atotŭdreptuluĭ Dumneţeŭ.

Sânţiânia jurâmentuluĭ nu se raţimâ de locul şi persónele inaintea cârorŭ se depone, câcĭ israelitul, provocatŭ la jurâmentŭ, jurâ inaintea luĭ Dţeŭ, care e pe totŭ locul de façia, prin urmare e de façia şi la deponerea jurâmentuluĭ acestuĭ, şi luĭ e responţiâtoriŭ jurântele pentru totâ deformarea saŭ incungĭurarea adeveruluĭ, pentru tôtâ incovoirea şĭ intortocarea de cea ce e dreptŭ.

Cel ce jurâ, spurcâ credinţia pârinţilorŭ seĭ, câ el singurŭ recunósce, cumcâ ea concede şi invaţiâ jurâmentul strâmbŭ, dacâ dînsul o aduce in prepusŭ prin asemene perjuriŭ. El comite o crimâ fórte grea prin perjuriŭ in contra statuluĭ, a concetâţianilorŭ seĭ şi in contra a totŭ ce maĭ e sântŭ omenimeĭ. El sguduiâ temelia incredereĭ, se face causa otârirelorŭ nedrepte şi (maĭ vîrtosŭ in casurĭ criminalĭ, la atestate,) adese orĭ a uneĭ daune ce nu se maĭ póte recârpi, conturbâ dreptul şi ordinea cetâţianâ in câtŭ i stâ prin potere. După legile generalĭ ale ţerreĭ nunumaĭ e obligatŭ a implini dauna câsiunatâ prin perjuriŭ seŭ şi câstigul trasŭ de acolo, ci se maĭ face vinovatŭ

ФОІЛЕТОНЪЛ.

ІНСТРЪКЦІЪНЕА ПРОВІСОРІЪ

пентрѫ регѫлареа репортѫрілор де комерчіѣ ші індѫстріѣ ѧн цеара де корóнѣ Трансілванія.

Деспре маестрії.

(Ѫртаре.)

§ 163. Дакѣ врѣнѫ неціторіѣ де дрептѫл месерієї і се денеагѣ din партеа корпорѣцієнеї пропѫнереа де прова месерієї, саѣ дѫнѣ регѫлата денѫнере а ачелеїа ѧнкорпорареа ка маестрѫ, саѣ дакѣ ѧнтрѫ ачеаста і се пѫн педече ѧн кале, атѫнчї ел се поате плѣнце ла дерегѣторіа кончезѣндѣ, кареа трѣгѣнд не пресѣдинцї ла стрінсѣ респѫндере пентрѫ сепѣрѣріле реѫтѣчіóсе, ва діспѫне din дерегѣторіѣ ѧнкорпорареа комнеціторілѫї, авѣнд речерѫтеле.

§. 164. Трекѣнд ѫн маестрѫ ѧнкорпорат ла корпорѣцієнеа ѫнѫї алт лок, нѫ се пóте астрінце съ факѣ ѫн алѫ доіле кап д'оперѣ. Аколо аре съ денѫнѣ такселе нѫмаї не жѫметате.

Маестрії де пе ла сате.

§. 165. Дакѣ черкѫл ѫнеї корпорѣцієнї се естинде афарѣ де локѫл прінчіпале ѫнде се афлѣ а еї решедінцѣ, песте ѫн копрінс маї лѣцїт, атѫнчї маестрії ачестеї месеріе, карії се афлѣ денѣртацї де кѣпітале аѣ съ се ѧнкорпореze ла корп, саѣ дакѣ есістѣ ѧн о маї маре апропіере о корпорѣцієне de opdine, аѣ съ інтре ѧн ачеea.

Еї нѫ пот фі ѧндеторіцї а лѫа парте ѧн персóнѣ ла адѫнѣріле корпорѣцієналї, дар челелалте греѫтѣцї а ле корпорѣцієнеї аѣ але сѫнѣрта. Прімірea содалілор н'аѣ съ о арате ла пресѣдинцї, чі нѫмаї ла поліціа локале.

Речепереа ші лібертареа ѧнвѣцѣчеілор аре съ се факѣ кѫ ѧнтревенірea корпорѣцієнеї, фѣрѣ ка съ фіѣ de ліпсѣ а се арѣта ѧн персоанѣ.

Ведѫвеле.

§. 166. Ведѫвеле каре ѫртеазѣ ѧнаінте кѫ практікареа месерієї бѣрбацілор ѧнкорпорацї (§. 85) аѣ тóте дрептѣріле ші ѧндаторіле маестрілор ordinarĭ de корпорѣцієне, дар ла адѫнѣріле асоціацієнеї нѫ се пот ѧнпѣртѣші.

§. 167. Фіїї маестрілор, карії се консфінцеск ла месерія пѣрінцілор сеї, нічї ка ѧнвѣцѣчеї, нічї ка содалї, нічї ка неціторї de конческіѫнеа індѫстріоасѣ се пóт ѧнпѣртѣші de фаворісѣцієнї есченціѫналї.

§. 168. Ѧн mod есченціѫнале ші пѣнѣ ла емітереа ѫнеї дефінітіве лецї de месерие, пентрѫ лѫкрѣріле каре фак обієктѫл месеріелор конческіѫнате, нѣнѣ ѧн кѣт е'а фѣкѫт ачеаста ші пѣнѣ акѫм, се даѣ конческієнї de лѫкраре не сокотеала са, фѣрѣ анлікареа ажѫтѣторілор ші а ѧнвѣцѣчеілор, сѫнт ѫртѣтореле кондіціѫнї:

а) Неціторії аѣ съ се леціті ме деспре моралітате ші віїацѣ непѣтатѣ, факултатеа ачеаста треѫе съ фіѣ ѫнікѫл міжлок пентрѫ а лор сѫбсістінцѣ ші а челор че се ціп de дѣпшії, нефіind ѧн старе, пентрѫ вѣрстѣ, старе волнѣвіціóсѣ, саѣ алте репортѫрі, а'шї кѣпітіга о конческіѫне месеріешѣ регѫлатѣ, кіар не калеа діспенсеї дела анії ѫченічієї, содаліцієлѫї, пелеріпѣреї, саѣ дела прова de месеріѣ, саѣ а інтра ѧн сервіціе de содал. Кѣсѣторіа ѧнкеіетѣ ѧн тімпѫл содаліцієлѫї, аѣ ѧмпресѫрареа de копії мѫлцї нѫ сѫнт ѧndemn de ажѫнс спре ачеаста.

şi cu crima insălătoriei, carea se va pedepsi cu esponere la rușinea publică, cu prinsóre grea, după imprigiurări pene şi pe tótă viața. Aducerea aminte la perjuriŭ se incheiă cu intrebățiunea, dacă israelitul e gata a depone jurământul. Dacă el dice, aşa, îşi pone dreapta pene la palmă pe Thora, cartea a II. aluĭ Moise, cap 20, versŭ 7, îşi acopere capul şi dice după presedintele următoriul jurâment:

Introducerea generale (va urma.)

Шеітіа дп комітъ. Чанадвлві, 29. Февр. Аŭ ажунс ші ачі вестеа despre брошвра trimisъ din Карловец дп mare numer de esemplare, че саŭ dat la lumine — дп лімва nemțeascъ ші сърбеасъ кв скоп de a арята: prekum къ romînii n'aŭ drept la episcopiele din Бъната, батър къ сунт mai numeroşi — n'aŭ drept la мънъстірі, батър de ші сунт кътева мънъстірі provezute кв diplome date дп лімва romînească, zikъndsce apoi ші ачеа къ D. X. n'aŭ дптемеіат bisericі naționale, еаръ дп alt loc, къ trezindsce unele naționi c'aŭ рідікат la ачеа путере къ кънднеші patriarhi ші mitropoliți neatърнъторіі naționali, ші alte contradicțiuni pe mai kuprinde ачеа брошвръ. —

Din partea romînilor c'aŭ рънсанс дп maĭ multe рънднрі дп Філа a. tr. la челе mai multe скоргіторі ші фъцъріі але брошвреі a celora; тотъ брошвра din фір дп пър пънъ astăzi pe c'aŭ скъртънат, dar unor se póte restorna ші дпкъ ачеа viap din скріері ші date сърбешті mai ашa zikъnd кв argumente, че се пот asemъna кв deцетеле дп oŭ. Ашa чева, кътръ челе пънъ akum demonstrate, се mai поте арята publicului romîn o фаптъ прóспътъ спре restornarea celor че се zik la pag. 21 „adekъ . . . ші toți romînii numai un esemplar, dakъ дп diecesa Aradului, Timișorii ші Вершецвлві episkopii сърьешті aŭ pe кв сіла парохсъръ дп areo парохіе romînъ, apoi ne dъm дп vinovăție". Adekъ дп сатвл ачеста фрумос, mare, кв пътъот кен дпдъстрат, стъторіі dea dreaptă Мъръшвлві, ші ціnd numai de romani керащі лъкеіт, авънд треі парохіі, aŭ ші bisericа ші school кврат romînească; unul дпсъ dintръ parohi din kasa unpreі ші deсunpreі, prekum ші din kasa bъdetului пътънт парохіа din Чанадвл mik, unde mai nainte aŭ fost парох, дпаіотеа koncist. Aръdan авънд фаталітъці ші процес ші anestъndsce ачеста la Карловец aŭ pemis de apoi interes din numъrul preoților, dar дпкъ de mai nainte aŭ avut ne un ціnere al съŭ че e om kvalificat de preot — дп locul дп tin de капелан, еар mai тър zis administrator. Ші dintr'o datъ, ші ne черъnd prekum nici avînd omenii липсъ de preot, че veni dela Карловец prin koncist. Aръdan? „La сърнъторіле nuntерії domnului veni de a se дптроdaче дп парохіе un preot сърбеск din Arad, pre kare koncist. Aръdan dapъ kum съ vorbeşte — lua kom udat patriarhului de парох unerea дп Бъната, фіреште къ дптръ сърбі —

Neaskultъndsce protestъріле omenilor, motивул koncisторул ка дптроdaкъторіŭ — фіind ші el сърбŭ dar na tot дп Semlak дп satul ачест nechin, unde asemenea nu sunt сърбі — atarъ de kasa ачелві preot — laŭ дптроdec. Ачі sorъ nume дпainte a se арята kasa, къ de че ачест preot сърб din Arad, care дп viața lui nu c'aŭ depus ne къ лімва romînească, nici avînd aŭ слъжіт romînilor, aŭ черут altъ parohie unde va? De ачеа: къ nu 'laŭ sufferit ai съі — — карії пофтеск akum ка съ li se dea dintръ чеі mai aleşi ші mai дпвъцаці voind aşi aleце dapъ kum ei vreŭ, къ a lor пофтъ dapъ datinъ trebue съ се дмплінеаскъ?! prekum c'aŭ дмплініт ші дпtръ ачеа: къ alt parох al lor, еаръші de ei nesuferit, фугеазъ la romînі лъngъ bisericа катедралъ, al treilea suфere kum póte; dand toți rugъri prekum se aude — la koncist, ка съ li dund toți rugъri prekum se aude — la koncist, къ nu not trъi. — Pace miжлочеаскъ plata dela romînі, къ nu not trъi. — Patriarhul darъ afлund de drept a mъntui pe omenii съі de preotul nesuferit, 'laŭ trimis pe grumazul romînilor ка preotul nesuferit, 'laŭ trimis pe grumazul romînilor ка pe voul, че nu ştie слъжі romînеşte, (ціind къ voul ка pe voul, че nu ştie слъжі romînеşte, (ціind къ voul ка ачеста, дп dauna леціі nóstre, nici odatъ nu va putea nici ачеста, дп dauna леціі nóstre, nici odatъ nu va putea nici Евангеліеі predika, ка съ li nótъ дпцелеце crekъnъtul Евангеліеі predika, ка съ li nótъ дпцелеце crekъnъtul romînі, карії kъ astfel de preoți, nici despre moştinii romînі, карії kъ astfel de preoți, nici despre moştinii romînі, карії kъ astfel de preoți, nici despre moştinii dundsi una din dumitate nu mai not azi, predikъndsce —) dundsi una din dumitate nu mai not azi, predikъndsce —) dundsi una din parohiile челе mai bune din tótъ diecesa; еаръ preotul administrator de mai nainte, romînъ, rъmasъ fără пъne.

Ce vom mai zice darъ: óre mai notsce mъndri bromъріштіі штівці, ші toți пъртініторіілор kъ челе adsce la pag. 21, este mai bun numai дп okiŭ de kът ачеста? Ar mъріштіі штівці, ші toți пъртініторіілор kъ челе adsce la pag. 21, este mai bun numai дп okiŭ de kът ачеста? Ar pag. 21, este mai bun numai дп okiŭ de kът ачеста? Ar areo дпсъ dumnealor a tot face съ creadъ romînii, къ areo дпсъ dumnealor a tot face съ creadъ romînii, къ ші kalea чеа mai bръжóсъ ne care ei ne indreaptъ съ zicem ші kalea чеа mai bръжóсъ ne care ei ne indreaptъ съ zicem ші noi къ e negrъ, ші къ negrul e alb. Adevъrul broşureі se póte dezvelka bine ші din ачеаста фаптъ.

Viena, 18. Марціŭ. Стареа актівъ ші пасівъ a banкълві austriak naționale, prekum ші tótъ suma хъртіілор lui черкулътóре дп monarhiŭ se vъzŭ ші se vede publikatъ mai din lunъ дп lunъ (ші noi дпkъ nu lipsirъm a o publika din kund дп kund); еар стареа черкулъріі notelor de Stat se publikъ kam ne kъte ku semestrul. Ашеа ші akum дпaintea ministeriŭ de finanțe kъ datъ de 15. Марціŭ fukъ a se publika un prospekt despre черкулареа banilor de хъртіе de a Statului ашеа prekum se afla ачеаш ne la capetul lunilor lui Ianuariŭ ші Февръріŭ 1852. Banii de хъртіъ ai Statului se despart дп dóe categorii, adikъ дп челе ce aŭ kurs silit ші дп челе kare n'aŭ kurs silit.

Banii de хъртіъ ai Statului kъ kurs silit: Suma ачестор bani дп putereа ші urmareа ч. p. patente dela 15. Maiŭ 1851 nu putea съ fie mai mare dekът numai 200 milióne ф. m. k. Din suma ачеаста prin o parte a дмпрумутулві de Stat dela 1. Sept. 1851 se ръфъріръ 20 mil. ф. m. k. Ашеа ne anul kurgъторіŭ suma хъртіілор de kurs silit nu póte trece preste 180 mil. ф. m. k. Дпсъ, adevърата sumъ kareа черкула ori se afla prin kasse la 31. Ian. era numai 160.264,142 ф. m. k. Ці, пънъ la 29. Февр. a. k. mai скъzŭ ші ачеаста фъkъndsce numai 155.490,300 ф. m. k. ші adikъ: дп assemnъțiuni de ale kasseі kъ kъte 3% 704,335 ф. m. k., дп note de ale vistierii дмпърът. kъ 3% 41,526,600 ф. m. k., дп note de ale visieriei kare ътблъ фъръ nici un interes 72,962,840 ф. m. k. Дп assemnъțiuni ceaŭ note ne venitъріле Ungariei 30,296,525 ф. Suma чеа de sus 155.490,300.

Banii de хъртіъ de ai statului kъ kurs silit: Suma ачестора fusese 1) дп note lombardo veneciane 67,235.735 lire. Пънъ la 29. Февр. se плъті din еле 62.726,200 lire. Se mai afлъ дп черкулациune 4.509,535 libre. 2) Note mărunte se emisserъ kъ totul 18.192,812

---

[1] Центръ messerii kare sunt legate de documentarea deosebitelor recherate (§. 101) саŭ kare se oxun kъ producerea miжлочелор de patrimonit, n'are nici koncesiunea фаkultъцілор de lukrare; la messeріле de lukrare numai ne lunъ restrinсерей, la reparatare mai mult sutene, саŭ ne lunъ ачеа, ка koncesiunea la lukrъріле sale съ fie legat de konducerea ші supravegerea unui maestru koncesionat dapъ regulъ.

[2] Consesserea unei assemnea fukultъці de aŭ un loc la altul, nu este iertatъ, ci trebue съ se vedъ totdeauna dmnoirea de noi.

[3] Dakъ messeria la locul respektiu se afлъ korporatъ, atunci fakultatea este дпdetoріт ші дпdreptъціт a se alătura de korporaціune centrъ tote ачеле dintoxmipl, kare aŭ de obiect skopul religiose aŭ opdinea morale ші industriosъ. Дп privinца respundereі taxselor, ea nine privit ка un codaŭ fără a ava partea la dnderoriріле codaŭlor, prekum nici la drepturiріле maestrilor.

Aceі fakultaţi de a lukra ne sokotesla lor carii aŭ voie a ціnea codaŭ, решъп netъръръці дп drepturiріле lor kъntitate ші dintre codaŭ lor ші a maestrilor koncesiuni саŭ a maestrilor dnkorporaţi nu dnkane nici o deosebire.

Despre preşedinţii korporaţiunilor.

§. 169. Чеа mai d'anpone dnsъrcinare a preşedinţilor de korporaţiuni este kondъcerea treburilor korporaţiunii.

Aceastia se alege дп tot anul дп adunъріле kvartalu prin majoritatea votъrilor tutror maestrilor carii se afлъ faţъ, ші se dnturesk de kътre ачеа deregъtoriŭ, kareа are drept a decide despre koncesiunea messerieі дп instanца primъ.

Dnturirea ачеаста la dndoeaлъ fundatъ se póte dezdauna.

Cei че ec se not realeце dapъ dezvrucerea anului, dar nu sunt dndeterminţi a primi deregъtoriile nurtate de doue ori dapъ olaltъ.

Lunъ ші numirea preşedinţilor se dndreaptъ dapъ ecrinoisnea korporaţiunei ші dapъ acea locale.

§. 170. Administraţiunea lor este fără platъ; darurile fukute din kutia korporaţiunei ne sunt lor sunt oprite.

§. 171. Ei sunt dnsъrcinaţi deosebi:

Kъ dъcereа feliъritelor registre, administrareа venitelor, kъ dъcereа ші dareа sokotelelor; kъ esecuţiunea ordinei dintre codaŭ dn recentakule ші la lukru, kъ dngriţirea centru ameţareа ачелора, influinţareа detertinatъ prin prescrinte asupra recenereі ші livertъreі dnvъцъceilor ші a facereі de maestri; kontinuareа чертелор ce c'ar eska dintre studularі korporaţiuni ne kalea elundeі dmnuchiri; konkiumareа studularilor de korporaţiune la adunъri. Ei aŭ съ esecuean ordinţiuniле deregъtoriлор asupra de korporaţiune, ачеле a le face kunoskute la studularii korporaţiunei ne kale potrivit, ші a priveria asupra esekutъreі ачелора.

Ei sunt organul, prin kare korporaţiunea dmi adue la kunoştinţa deregъtorilor dorinţele ші nevoile sale.

Ei la cereреа ачестор din urmъ, prekum ші la a kutъrelor merkantili ші de industriŭ din districtul lor, aŭ съ dea tóte deslъcirile dorite.

§. 172. Maestrii ші codaŭii, kutъţi ціind din partea preşedinţilor, aŭ съ kontinue fără revesъ, ші съ dea ачелора kunъt ші re-

ф. т. к. Саѣ ретрас ші десфіінцат din еле пънъ ла Февр. а. к. 1.946,530 ф. т. к. Се маі афлъ din еле черкелъnd преste тот 16.246,382 ф. т. к. —

— Ла прівінца провелор ші а мъсврелор de авр ші арцінт локъ се аштеаптъ вне́ле декрете регулъторе. Ачеастъ регуларе се пъмеште сістема de пвнкціване. Аврвл ва авеа ші ла віторіѣ тот треі категорії, еар арцінтвл пъмаі дóе. —

Тріест. Пънъ ла че град лисемнъторіѣ с'аѣ сѣвіт комерчівл Тріестулві се пóте кънóште маі de апрóпе din ачесте датврі офіціалі:

Ла анвл 1842 аѣ інтрат ла портвл Тріестулві 7717 корăбії кв поварь de 436,000 тóне ші аѣ ешіт de аколо 7705 корăбії кв 391,841 тóне. Прецвл мърфілôр importate фъ 78 міліóне 309,000 ф., еар ал челор еспортате 60.527,000 ф. т. к. Съ ведем тот ачест комерчіѣ пе а. тр. 1851. La ачест an ла Тріест інтраръ 12,044 корăбії кв 702 мії тóне ла прец de 122 міліóне ф. т. к. ші ешіръ 12,033 корăбії кв 710 мії тóне ла прец de 96 міліóне ф. т. к. Ачеаста е о діферінцъ фóрте маре ла керс пъмаі de 9 анї. —

Cronicâ strâinâ.

Франца. Паріс. Лăтре декретеле ешите dela 2. Dек. лăкóчі, прін каре прінцвл-presedinte конченtреазъ тóте фіреле віецїі політіче din Франца ла мъна са кăт п'а маі фост, есте фóрте лисемнъtор чел че прівеште ла вніверсітатеа францозеаскъ. Спре а пътеа прецві тóтъ лисемнъtатеа ачестві декрет фаче требінцъ съ кънóсчем маі лăтăів че а фост вніверсітатеа ла Франца. Ôніверсітатеа францозеаскъ domina аша zікъnd тóтъ інстрвкціване din Франца, ера фоквл ла каре се конченtра ші din каре ешіа тóте разеле лăмінелор. La френтеа вніверсітăцїі с'афла ăн сват компвс din Матадорії тетвлор штіінцелор. Ачестї сенаторі саѣ консіліарі аі спірітвлві се adвна лăтр'ăн сват пермане́нте ші ла мъсврь кăт череа фіреа ші капітітатеа требілор. Еі ка жвдекъторії ші ка преоцїі еі ераѣ інатовівілі. Пе ла 1830 вніверсітатеа ера о потестате; Л. Філіп вărвацілор вніверсітăцїі маі кв сеатъ а фост датор тронвл съѣ. Ôніверсітатеа de атвнчі лăкóчі репресента конституціоналіствл ла тóтъ прівінца. Еа кроі о філософіъ ші історіъ, каре се потрівеа deплін кв прінціпіле ші рецітвлві Л. Філіп. Мемврії, чеі маі стрълвчіцї аі еі прекăт: Gizo, Tiep, Салвandi, Dісвоа, Кесén ш. а. се фъкеръ вн вл дăнъ алтвл міністрі ші ажвнсере ла діреґъторіile челе маі лăпалте. Ôніверсітатеа ера кв о ворвъ zікъnd проптоа чеа маі цеанъпъ а рецітвлві орлеанілор ші ла ачест сенс монополіza тóтъ інстрвкціване din Франца. Кътре ачесте тревве се маі штіт, къ лăпаітеа вісерічеі францозешті рецітвл лві Л. Філіп, лăкът ачела лăші тръцеа лăчепвтвл din революціване, тречеа de революціонарѣ. D'ачеа клервл францозеск, ка консерватів per excllentiam, пърта о лăптъ вечінікъ кв вніверсітатеа. Ачеастъ лăптъ маі лăпainte de ăн деченіѣ а ажвнс пънъ ла катере. Клервл претindea пентрв каселе, семінареле сале de лăвъцътăръ, ачелеашї прерогатіве че ле авеа колеціле ші алте інститвте de лăвъцътăръ інспекціонате de вніверсітате. А лі се фаче ачеастъ конченсіване сăв Філіп нв с'а пътвт, din прівінцъ політіка, фіind кăпоскăт къ клервл сімпатісеазъ кв леґітімістії. Че фаче аком прінцвл-presedinte прін декретвл поменіт? Ел че е адевăр пъ десфіінцеазъ вніверсітатеа, лăсъ pidікăndві челе дóе кондіціване але есістенцїі сале indenendinца ші інатовівілітатеа персонелор фаче тот атът. Конкврсвл прін каре се добъndea катедреле, алецеріле че ле фъчеаѣ корпорăцівніле професоралї, інатовівілітатеа че о авеаѣ професорії de категорії маі лăпалте, жвдіцівл академік прін каре вніверсітатеа лăші manіфеста indenendinца са, — тóте ачестеа саѣ штерс прін декрет. Тóтъ інціціатіва ла каѣсе de лăвъцътăръ віне dela гăвернѣ, тóте катедреле ші алте фвнкціване лă ратăра інстрвкціванеі каре пънъ ачі се къштігаѣ прін конкврс саѣ алецере, пе фіітор се вор лăтпърці de кътре гăверн dăнъ сокотеала са. Кв ачеаста тóтъ лăфлвінца вніверсітăцїі асвпра лăвъцътăреі есте німічітъ, лібертатеа штіінцелор pidікатъ ші ачест інститвт соссорат ла о сімплъ вне́алтъ лă мъне́ле партідеі domnitóре. E de прісос а маі спвне къ ачест декрет а мъцъмит фóрте пе „Ôніверс" органвл клерулві; ші къ прінцвл-presedinte ла еміте́реа ачестві декрет пе лăнгъ прівінце чентралістіче с'аѣ маі повъцвіт лăкъ ші de прівінце орлеаністіче: dăнъ декретвл сонфіскъторіѣ de аверіле орлеане, ъста есте adoa ісвіре лă орлеанісмѣ.

Вестіле, че чіркелеазъ de маі мвлт тімп лă прівінца скімбъреі міністеріилві, кв тóте ziселе жврналелор семіофічіóсе кв ар фі фалсе, тотвшї се пар а се реаліza. — D. Біло с'а denвмит de presedinte ал корпвлві леціслатів; ачеастъ denвмире кăшвнѣ маре сенсъціване, кăпоскăт фіind кв аптечедінцеле лві Біло свит репвблікане, de ші капачітатеа і пв се поте траце ла лăndoіалъ. — Armand Мараст, вн вл din чеі дінтъі редакторі аі „Nacionalвлві," вн вл din мемврії гăвернвлві провісоріѣ dela 28. Февр., presedinte ал адвнацві лăndатъ dăнъ ачеea, ші фоствл мер ал Парісулві се лăмортъптъ лă ziлеле асте, лăсоціт ла гróпъ de мвлт попор; ла гróпъ а фост опріт а і се ziче врео кăвъптаре, лă каре прівінцъ Ламартіо ziче, лăтр'о епістолъ адресатъ кътре „Севвл," къ свит тімпврі, свит лăтпреціврърі, лă каре тъчереа е маі елоквентъ декът челе маі елоквенте кăвъптърі. — Dăнъ „Пресъ" діферінцеле лăтре Франца ші Елвеціа с'аѣ лăтпъкат; фаіма къ ачеастъ треабъ с'ар фі фъкăт лă Ліон лăтре цеперавл Dăфóр, din партеа Елвеціеі, ші лăтре Персіні, din партеа Францеі; ші кв ачеаста вор вні съ еспліче ші ліпсіреа ачестві din вртъ лă тімп de 48 de óре de Паріс, свпн къ с'аѣ фъкăт кончесівні ші de o парте ші de алта. — Лăтр'ачеea фортъреціле Парісулві с'артеазъ пънъ лă гът. —

Абделкадер е фóрте реѣ болнав, de еліберареа лві лăкъ нв е ворвъ.

Турчіа. Константінопол, 6. Марціѣ. Решід Паша каре къзсе маі дъвнъзі, еар фъ denвмит ка маре везір. presedinte ал консіліулві de Стат се фъкѣ Мвстафа Паша, еар міністрв ал челор din афаръ Фвад Ефенді, кăпоскăт ка комісаріѣ лăтпъртеск ла анії 1848/9 лă прінчіпателе ромъне́шті.

Остіндіа. Калкута, 7. Февр. Армата брітанікъ din Остіндіа се гътеште de бътаіе кв рецеле Бірманілор.

Nordamеріка. Репвбліка статврілор вніте din Nordamеріка кареа не ла 1790 абіа авеа 6 міліóне локвіторі,

---

спвнс, фіind аскăлтъторі лă лăкврăріле дрепте каре се атінг de месеріъ. Пе чел че нв аскăлтъ de провокăцівнea лор, саѣ се пóртъ кв пекăвіінцъ лă адăнъріле корпорăцівнеі, лă пот неденсі кв banі пънъ ла сума de 2 фл. т. к. Асеменea свит лăдрептăцїі еі а da лăфрăнтърі кв граіва ші прін скріс, ші ла дăчереа лă denлініре а діспвсецівнілор лор, каре се лăтемеазъ лă леґі, а чере спріжініреа прешедінцілор комвналї ші а дерегъторіелор че кондăк требеле de месеріъ. Ôн адеверат дрепт de жвредікăцівне ші de недеаносъ нв стъ лă компетінца лор.

§. 173 Фіъкъреі корпорăцівні і се адăвце ăн комісаріѣ de корпорăцівне, пе каре'л denвмеште дерегъторіа чеа маі de жос кончесіонътóре.

Ачела аре съ'ші лăдрепте лăареа аміпте асвпра десватерілор корпорăцівнеі, а прівіґіé асвпра акратеі лăплініріі а регулъмъптвлві de месеріъ, а лăплътвра есчеселе ші а комплне чертеле, саѣ дакъ ачеаста нв есте кв пвтінцъ, а фаче арътаре ла дерегъторіъ. Ел аре съ фіъ пăрăреа фацъ ла десватериле корпорăцівнеі, ші лă ачеле а стърві пентрв сăсцінереа ordineі, асвпра пертракгъреі обіектелор а denpinde о інфлвінцъ наітътóре прін сват ші деслъчіре.

Ел аре дрепт а лăкіде шедінца.

Поствл ші'л адміністръ фъръ платъ.

§. 174. Чертеле лăтре комісаріѣ ші корпорăцівне се котнвн прін дерегъторіа респектівъ.

Despre адăнъріле корпорăцівналї.

§. 175. Адăнъріле корпорăцівналї (кварталe) аѣ съ се цінъ de патрв орі песте ан, кв прештіреа ші пъмаі лă фіінца de фацъ ші свит прешедінца комісаріулві.

§. 176. Мъдăларії кіъмацї свит лăдетоpіцї а се арăта лă персóнъ, ші пентрв нелăкăвіінцата лінсіре се пот неденсі маестрії кв о мвлтъ лă banі пънъ ла 1 фл. т. к, іар содалії пънъ ла 20 кр. т. к.

Мвлта ачеаста din партеа маестрілор інкăръ лă касса корпорăцівнеі, іар din а содалілор лă касса содалілор.

§. 177. Конкіселе се фак кв плăралітатеа de вотврі din партеа маестрілор; фіъкаре маестрв аре ăн вот; фіind вотăріле de о потрівъ, devide вотвл лăтъівлві прешедінте. Комісаріва нв вотеазъ. Прерогатівеле маестрілор маі бътрънї, саѣ аша нвмітеле бътрънеце лă требеле корпорăцівналї аѣ съ лăчете кв тотвл.

§. 178. Лă адăнъріле корпорăцівнілор аѣ съ се десватъ кв deосебіре:

a) пвблікареа ordінăцівнілор дерегъторештї;
b) свсчепереа ші лібертареа лăвъцъчеілор ші лăкорпорареа маестрілор;
c) котнвнереа чертелор ескате пе калеа пачеі;
d) мъцінереа діспіплінеі лăтре мемврії корпорăцівнеі, спре каре скоп свит лă дрепт а імпвне ші а інкасса мвлте de banї moderate, каре нв пот трече песте сума de 2 фл. т. к. асвпра кълкъторілор de регулъмъптвл месеріелор;
e) десватереа ші апърареа інтереселор месеріеше, консвлтăіреа асвпра проіектелор че стаѣ лă реферінцъ кв ачесте;
f) алецереа прешедінцілор;
g) свсчепереа персоналвлві ажвтъторіѣ de каре фаче требінцъ, прекăт: вестіторіѣ, потаріѣ шчл. ші ефіцереа етолвмінтелор лор;

(Ва врма.)

еар акѣт пѣтъръ преste 25 міліоне, дші дптвлдеште пѣтреа маріѣ преste тотъ аштептареа. Пъпъ акѣт се штіа къ марина Британіеі este чеа маі пѣтернікъ дп тотъ лѣмеа,داпъ карѣ арта а Франціеі; дп тімпвл вострѣ Nordamеріка діспѣтъ рангвл атъндѣрор аічі пѣмітелор пѣтері, къ кѣ марина de вапор ле дптрече пе тоте, пентрѣкъ еста тоталь а тѣтѣрор торъвїлор de вапор кѣте аре ресѣвліка Nordamеріканъ era ла Іаніѣ 1851 токма 1390 фъкѣте пе о повъръ de 417,300 тоне.

Din контръ марина Британіеі аре пѣмаі 1184 вапоръ de 143,000 тоне.

Кѣ вапорѣле амерікане се транспортаръ дп кѣрс de ан ан пѣмаі кълъторі ші негецеторі din тоте пърціле пъмъпталві ла 40 міліоне оші. Сінгура чеата Ст.-Лві аре 131 вапоръ негецеторешті. Новл Орлеан аре 109, еар Бофало 42. Nѣмаі пе лакѣл Еріе плѣтеск 66 вапоръ, еар пе рѣвл Місісіпі 273

Ачеаста ва съ зікъ, індѣстріъ, комерчіѣ, кѣлтѣръ, віацъ практікъ, пѣтере ші пїрѣте.

НОВЪЦІ DIВЕРСЕ.

Din „Catalogus dispersae provintiae austriacae societatis Jesu ineunte anno 1852“ ведем къ акѣт сафлъ дп ordinѣ Іесвіцілор 139 de австріачі, дптре карі 70 сѣнт преоці, 28 сколастічі ші 28 коажѣторі. Префектвл провінціеі австріче este P. Ф. Петрѣ Ланг, кѣ 4 лопсвлгъторі лъпгъ сене. Дп каса ordinѣлві dela Іесвіцк сѣнт 11 пъріоці ші 8 преоці коажѣторі, лъпгъ ачестіа дп кѣлітате de предікъторі вмвлзлі маі сѣнт дпкъ 6 пъріоці. Дп Тірол маі сѣнт 7 че din тот de ачеастъ провінціе. Каса ші семінарвл епіскопескѣ пентрѣ копіі din Фраіенберг дп Австріа сѣпе ріоре пѣтерѣ 10 пъріоці, 1 сколастік ші 11 коажѣторі. Дп Стіріа сѣнт пѣмаі 2, дп Боемія нічі вновл, дп Моравіа 1, дп Унгаріа 2, дп Славонія 1 Іесвіт апертінінте ла ачеастъ провінціѣ. Къці мѣмбрії нор фі авѣнд алте провінціі але ordinѣлві дп імперівл австріак пѣ пе сѣпе Катаногвл. Еар Іесвіці австріачі сафлъ дп алте церіі, ачестіа: Дп Баварія 1, дп цінвтвл Папеі 2, дп Белціѣ 13, дп Франціа 14, дп Англіа 10. Дп кѣлітате de місіонарі лъ-креазъ 1 дп Афріка, 28 дп Америка ші 3 дп Австралія.

— Дпі dintre тінерії сербі, карі петрек дп Берлін парте фреквентѣнд скола de артілеріѣ, парте вмблѣнд ла вніверсітате, адресаръ кѣтре вѣтореса цермѣнъ Madame de Talві, каре традвсе кѣнтечіле попларе сербіче дп лімба цермѣнъ ші каре ле фъкѣ ші Енглезілор кѣпоскѣте, о епістолъ плінъ de рекѣноштінцъ, дп каре дптре алтеле се чітеште: „Націонеа сербікъ, лінсітъ de тотъ комѣнікъціонеа кѣ фантеле ші пропъшіреа лѣмеі кѣлтівате, фѣ мелт тімп дптре націоніле кінекѣвъпітате de кѣлтѣръ, кѣпоскѣтъ пѣмаі ка о тѣрмъ de склаві, ші адесеорі дпсемнатъ кѣ пѣтере de фѣрі ші вчігаші. Попорвл чел вмаи ал цермѣнілор каре реѣвнѣште кѣ ентузіасм дпсемнътатеа тѣтѣрор націонілор, пѣ се тъгъдві нічі аічі. Еар опѣреа, къ попорвлві пострѣ і са кроіт о скѣтіре ші о адъпостіре, се кѣвіне, повілъ Домнъ, пѣмаі Домітане ші спірітвлві челві дпалт ал Домітане!

Din Ліпгаѣ се скріе ла ун жѣрнал ѣрмъторвл касѣ траціко-комік: „Ка ла врео 12 карре din Чіорвастрапортаѣ фер тѣрнат ла Ст. Ніколаѣ. Пе дрѣм са дптъмплат се тѣрѣ вновл din карръвші. Фіиндкъ карреле ші ажвнсерѣ ла оръшелвл Хіве, пѣ вреа съ се маі ре'тѣрнѣ акасъ пентрѣ дптѣрмъпітаре; дпсъ пентрѣ кѣлтвіалъ пѣ се даръпа съ'л дпгрѣне нічі дп Хіве. Че фъкѣръ дар, міці дпфѣндаръ пе репосат дптрѣн сак, ка съ'л дпгрѣне дѣпъ че се вор дптѣрче акасъ, ші арѣнкаръ сакѣл кѣ репосатвл дп карръ сас пе фер. Карреле попосъѣнд пеste пѣнте ла о кърчмъ, фіind кам фрір ретасеръ ачаръ дп шопрон фъръ нічі о пазъ. Кінд пеste пѣнте еатъ кѣ соеск доі фѣрі din Бхерска, вѣд сакѣл дп кар пеste фер, дл піпъе ші сокотінд кѣ е ѣн порк тъіат, ші ці'л вмфлъ дп спінаре ші о іаѣ ла съпътѣоа. Ажвнсерѣ кѣ прадѣ пъпъ ла подвл dela Ст. Іван, ѣнде din прічіна гревтъцій дл пѣн жос, ші desăid сакѣл. Dар кѣм се сперіаръ кѣнд дп лок de порк вѣд кѣ есе ун om морт din сак! Бнвл din фѣрі ка съ скапе дпдатъ de тот пекасвл вреа съ'л арѣнче дп ѣнъ, челалалт дпсъ і се дптпотріві ші ста пе ачеа съ'л дѣкъ дпапоі de ѣнде 'лаѣ лѣат. Чеа че с'аѣ ші фъкѣт; дптр'ачеа кѣръвшії ажвнсерѣ дѣпъ ѣрмъ пе фѣрі, ші ачі ера съ і дпкаере. Dар діреґъторія локале а dóa zі ді скоточі ші акѣт zак пріпші віецій!

Ѣртареа пѣблікъріі колектелор

че а дптрат дп „Фондвл ревнізнеі фет. рот. шчл“ dela доріторіі de а ажъта крештереа серачелор фетіце родне ші маі дптъіѣ але орфанелор челор къзвці дп револвціонеа тревѣтъ.

Пріп зелоса стъріпцъ а D. комісаріѣ de сѣвчеркъл Першані, Іоан Церманіѣ Кодрѣ, с'аѣ пріимит ѣрмъторele колекції:

D. комісаріѣ Іоан Церманіѣ Кодрѣ, одатъ пентрѣ тот деѣна а дат 5 ф. т. к. ші пѣте серві спре есемпле кѣ каре деѣна а дат 5 ф. т. к. ші пѣте серві спре есемпле кѣ каре претерце алтор de ачееаш категоріѣ дп зелвл съѣ віне-фъкъторіѣ, къ с'а апромис а да ші пе тот анвл кѣте 5 ф. т. к., карії пентрѣ анвл кѣргъторіѣ і а ші деѣнс; D. Nicолаѣ Раікѣ Пароѣ din Шінка веке одатъ пентрѣ тот деѣна 2 ф., ші пе ун еарѣш кѣте 1 ф. т. к.; Георгіѣ Бѣда Пароѣ дп Пъръѣ 1 ф. ші пе ун еарѣш 1 ф. т. к.

D. Кароліна Стръмвѣ Адівнктеасъ dela Першані 3 ф. ші пе ун кѣ дрепт de мѣмбрѣ ал Ревнізнеі 2 ф. т. к.

О. Комѣнітатеа Комане інферіоре din Антіcітеле Іосіф Хълмъцеан 6 ф. т. к.; Комѣнітатеа Венеціа інферіоре din Антіcітеле Іоан Стоіка 6 ф.; Ком. Матеаші din din Антіcітеле Іоан Стоіка 6 ф.; Ком. Матеаші din фоствл Антіст, Zахаріа Сърѣ 6 ф.; Ком. Поіана Мървлві din жѣделе Ніколаѣ Бан 5 ф.; Ком. Гріде din жѣд. Іоан Станчіѣ 5 ф.; Ком. Фонтана din Антіcітеле Іоанне Zахеіѣ 3 ф.; Комана інферіоре din Антіст. Іоан Міжа 5 ф.; Ком. Пъръѣ din Ант. Іоан Оана 5 ф.; Ком. Кечівлата din Ант. Моісе Арсеніе 5 ф.; Ком. Холвок din Ант. Бекер Ніка 2 ф.; D. Сатвіле Міжа Пароквл Холвакъвлві 2 ф.; Ком. Богата din Ант. Георгіѣ Боціоманѣ 2 ф.; Ком. Венеціа сѣперіоре din Ант. Георгіѣ Zахаріа 2 ф.; Ком. Шінка-нѣоѣ din Нотаріѣ Георгіѣ Флѣкѣс 6 ф.; Ком. Першані din Ант. Георгіѣ Комардіціѣ 2 ф.; Ком. Badѣ din Ант. Іаковѣ Васілъ 1 ф. (Ва ѣрма.)

Ч. Р. ПРІВІЛЕЦІЪ

дп пріпіца din ноѣ descoperітеі

АПЪ DE ГѢРЪ, АНАТЕРІНЪ

ал лві

І. І. ПОПП,

dentist дп Biena, чеrate, страда Голдшмідт Nр. 604.

Ачеастъ апъ de гѣрѣ, есам'натъ de факѣлтатеа medікъ ші пробатъ din о есперіінцъ de маі мвлці ані, с'а гъсит de фолосіторе дпконтра міросвлві челві реѣ de гѣрѣ, къшвнат саѣ din песпълареа dinцілор гъвоші саѣ артіфічіоші орі din фѣтаре. Ачеаші маі аре ші пѣтереа de а дптърі цінціле, de а дмпедека грътъдіреа пе dinці а рѣцінеі, de а пресерва цінціле de рѣцінъ ші dinції de клѣтінаре. Сѣерт ачеастъ апъ de гѣрѣ с'а гъсит de чел маі пробат міжлок пентрѣ цінере дп вѣнъ старе а dinцілор ші а цінціілор.

Спре довадѣ се чітеазъ ачі доѣ атестате:

Dѣпъ рекомендъціѣне черкаіѣ апа de гѣрѣ, анатерінъ дпконтра дѣрерei скорвѣтіче ші реѣматіче de каре пѣтімеам дп гѣрѣ, прекѣм дпконтра дѣрерei de dинці гъвоші пентрѣ каре дп дешерт ам дптребвінцат алте міжлоче, ші кѣ ачеастъ апъ мъ тътъдвіѣ deплін de дѣререа de цінції, ші ті се вмвраръ фѣрте дѣреріле de dинції чеі гъвоші, чеа че дмі дѣ окасіѣне съ'ті арѣт дп пѣбліс рекѣноштінца ші мвлцѣміта.

Баронъл de Brandénstain m. п.

Nѣмаі din дптребвінцареа апеі de гѣрѣ анатерінъ съпаіѣ de о дѣрере de dинці de каре ам пѣтімит маі мвлці ані, прекѣм de сѣпцерареа цінціілор, клѣтінареа dинцілор, ва ші de deселе дѣрері реѣматіче de dинці, ші de ун мірос фѣрте греѣ кѣшвнат din фѣмат, чеа че deкіар ачі дп пѣбліс ші кѣ ачеаста рекомѣнд ла тот омвл нѣміта апъ.

Biena, дп Авгвст 1851.

DEПѢС: дп Брашов ла Dонъ Кінн ші Клокнер
„ Сібіѣ „ „ І. Франц Цеорер
„ Алба Жвліа „ „ К. М. Мегаі
„ Клвжіѣ „ „ С. Дітріх
„ Шегішорѣ „ „ І. Місселвахер

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REDACTOR: JACOBU MURESIANU. EDITOR: JOANNE GOETT.

ф. т. к. Саѣ ретрас ші десфіінцат din еле пънъ ла Февр. а. к. 1.946,530 ф. т. к. Се маі афлъ din еле черкелъnd преste тот 16.246,382 ф. т. к. —

— Ла прівінца провелор ші а мъсврелор de авр ші арцінт локъ се аштеаптъ вне́ле декрете регулъторе. Ачеастъ регуларе се пъмеште сістема de пвнкціване. Аврвл ва авеа ші ла віторіѣ тот треі категорії, еар арцінтвл пъмаі дóе. —

Тріест. Пънъ ла че град лисемнъторіѣ с'аѣ сѣвіт комерчівл Тріестулві се пóте кънóште маі de апрóпе din ачесте датврі офіціалі:

Ла анвл 1842 аѣ інтрат ла портвл Тріестулві 7717 корăбії кв поварь de 436,000 тóне ші аѣ ешіт de аколо 7705 корăбії кв 391,841 тóне. Прецвл мърфілôр importate фъ 78 міліóне 309,000 ф., еар ал челор еспортате 60.527,000 ф. т. к. Съ ведем тот ачест комерчіѣ пе а. тр. 1851. La ачест an ла Тріест інтраръ 12,044 корăбії кв 702 мії тóне ла прец de 122 міліóне ф. т. к. ші ешіръ 12,033 корăбії кв 710 мії тóне ла прец de 96 міліóне ф. т. к. Ачеаста е о діферінцъ фóрте маре ла керс пъмаі de 9 анї. —

Cronicâ strâinâ.

Франца. Паріс. Лăтре декретеле ешите dela 2. Dек. лăкóчі, прін каре прінцвл-presedinte конченtреазъ тóте фіреле віецїі політіче din Франца ла мъна са кăт п'а маі фост, есте фóрте лисемнъtор чел че прівеште ла вніверсітатеа францозеаскъ. Спре а пътеа прецві тóтъ лисемнъtатеа ачестві декрет фаче требінцъ съ кънóсчем маі лăтăів че а фост вніверсітатеа ла Франца. Ôніверсітатеа францозеаскъ domina аша zікъnd тóтъ інстрвкціване din Франца, ера фоквл ла каре се конченtра ші din каре ешіа тóте разеле лăмінелор. La френтеа вніверсітăцїі с'афла ăн сват компвс din Матадорії тетвлор штіінцелор. Ачестї сенаторі саѣ консіліарі аі спірітвлві се adвна лăтр'ăн сват пермане́нте ші ла мъсврь кăт череа фіреа ші капітітатеа требілор. Еі ка жвдекъторії ші ка преоцїі еі ераѣ інатовівілі. Пе ла 1830 вніверсітатеа ера о потестате; Л. Філіп вărвацілор вніверсітăцїі маі кв сеатъ а фост датор тронвл съѣ. Ôніверсітатеа de атвнчі лăкóчі репресента конституціоналіствл ла тóтъ прівінца. Еа кроі о філософіъ ші історіъ, каре се потрівеа deплін кв прінціпіле ші рецітвлві Л. Філіп. Мемврії, чеі маі стрълвчіцї аі еі прекăт: Gizo, Tiep, Салвandi, Dісвоа, Кесén ш. а. се фъкеръ вн вл дăнъ алтвл міністрі ші ажвнсере ла діреґъторіile челе маі лăпалте. Ôніверсітатеа ера кв о ворвъ zікъnd проптоа чеа маі цеанъпъ а рецітвлві орлеанілор ші ла ачест сенс монополіza тóтъ інстрвкціване din Франца. Кътре ачесте тревве се маі штіт, къ лăпаітеа вісерічеі францозешті рецітвл лві Л. Філіп, лăкът ачела лăші тръцеа лăчепвтвл din революціване, тречеа de революціонарѣ. D'ачеа клервл францозеск, ка консерватів per excllentiam, пърта о лăптъ вечінікъ кв вніверсітатеа. Ачеастъ лăптъ маі лăпainte de ăн деченіѣ а ажвнс пънъ ла катере. Клервл претindea пентрв каселе, семінареле сале de лăвъцътăръ, ачелеашї прерогатіве че ле авеа колеціле ші алте інститвте de лăвъцътăръ інспекціонате de вніверсітате. А лі се фаче ачеастъ конченсіване сăв Філіп нв с'а пътвт, din прівінцъ політіка, фіind кăпоскăт къ клервл сімпатісеазъ кв леґітімістії. Че фаче аком прінцвл-presedinte прін декретвл поменіт? Ел че е адевăр пъ десфіінцеазъ вніверсітатеа, лăсъ pidікăndві челе дóе кондіціване але есістенцїі сале indenendinца ші інатовівілітатеа персонелор фаче тот атът. Конкврсвл прін каре се добъndea катедреле, алецеріле че ле фъчеаѣ корпорăцівніле професоралї, інатовівілітатеа че о авеаѣ професорії de категорії маі лăпалте, жвдіцівл академік прін каре вніверсітатеа лăші manіфеста indenendinца са, — тóте ачестеа саѣ штерс прін декрет. Тóтъ інціціатіва ла каѣсе de лăвъцътăръ віне dela гăвернѣ, тóте катедреле ші алте фвнкціване лă ратăра інстрвкціванеі каре пънъ ачі се къштігаѣ прін конкврс саѣ алецере, пе фіітор се вор лăтпърці de кътре гăверн dăнъ сокотеала са. Кв ачеаста тóтъ лăфлвінца вніверсітăцїі асвпра лăвъцътăреі есте німічітъ, лібертатеа штіінцелор pidікатъ ші ачест інститвт соссорат ла о сімплъ вне́алтъ лă мъне́ле партідеі domnitóре. E de прісос а маі спвне къ ачест декрет а мъцъмит фóрте пе „Ôніверс" органвл клерулві; ші къ прінцвл-presedinte ла еміте́реа ачестві декрет пе лăнгъ прівінце чентралістіче с'аѣ маі повъцвіт лăкъ ші de прівінце орлеаністіче: dăнъ декретвл сонфіскъторіѣ de аверіле орлеане, ъста есте adoa ісвіре лă орлеанісмѣ.

Вестіле, че чіркелеазъ de маі мвлт тімп лă прівінца скімбъреі міністеріилві, кв тóте ziселе жврналелор семіофічіóсе кв ар фі фалсе, тотвшї се пар а се реаліza. — D. Біло с'а denвмит de presedinte ал корпвлві леціслатів; ачеастъ denвмире кăшвнѣ маре сенсъціване, кăпоскăт фіind кв аптечедінцеле лві Біло свит репвблікане, de ші капачітатеа і пв се поте траце ла лăndoіалъ. — Armand Мараст, вн вл din чеі дінтъі редакторі аі „Nacionalвлві," вн вл din мемврії гăвернвлві провісоріѣ dela 28. Февр., presedinte ал адвнацві лăndатъ dăнъ ачеea, ші фоствл мер ал Парісулві се лăмортъптъ лă ziлеле асте, лăсоціт ла гróпъ de мвлт попор; ла гróпъ а фост опріт а і се ziче врео кăвъптаре, лă каре прівінцъ Ламартіо ziче, лăтр'о епістолъ адресатъ кътре „Севвл," къ свит тімпврі, свит лăтпреціврърі, лă каре тъчереа е маі елоквентъ декът челе маі елоквенте кăвъптърі. — Dăнъ „Пресъ" діферінцеле лăтре Франца ші Елвеціа с'аѣ лăтпъкат; фаіма къ ачеастъ треабъ с'ар фі фъкăт лă Ліон лăтре цеперавл Dăфóр, din партеа Елвеціеі, ші лăтре Персіні, din партеа Францеі; ші кв ачеаста вор вні съ еспліче ші ліпсіреа ачестві din вртъ лă тімп de 48 de óре de Паріс, свпн къ с'аѣ фъкăт кончесівні ші de o парте ші de алта. — Лăтр'ачеea фортъреціле Парісулві с'артеазъ пънъ лă гът. —

Абделкадер е фóрте реѣ болнав, de еліберареа лві лăкъ нв е ворвъ.

Турчіа. Константінопол, 6. Марціѣ. Решід Паша каре къзсе маі дъвнъзі, еар фъ denвмит ка маре везір. presedinte ал консіліулві de Стат се фъкѣ Мвстафа Паша, еар міністрв ал челор din афаръ Фвад Ефенді, кăпоскăт ка комісаріѣ лăтпъртеск ла анії 1848/9 лă прінчіпателе ромъне́шті.

Остіндіа. Калкута, 7. Февр. Армата брітанікъ din Остіндіа се гътеште de бътаіе кв рецеле Бірманілор.

Nordamеріка. Репвбліка статврілор вніте din Nordamеріка кареа не ла 1790 абіа авеа 6 міліóне локвіторі,

---

спвнс, фіind аскăлтъторі лă лăкврăріле дрепте каре се атінг de месеріъ. Пе чел че нв аскăлтъ de провокăцівнea лор, саѣ се пóртъ кв пекăвіінцъ лă адăнъріле корпорăцівнеі, лă пот неденсі кв banі пънъ ла сума de 2 фл. т. к. Асеменea свит лăдрептăцїі еі а da лăфрăнтърі кв граіва ші прін скріс, ші ла дăчереа лă denлініре а діспвсецівнілор лор, каре се лăтемеазъ лă леґі, а чере спріжініреа прешедінцілор комвналї ші а дерегъторіелор че кондăк требеле de месеріъ. Ôн адеверат дрепт de жвредікăцівне ші de недеаносъ нв стъ лă компетінца лор.

§. 173 Фіъкъреі корпорăцівні і се адăвце ăн комісаріѣ de корпорăцівне, пе каре'л denвмеште дерегъторіа чеа маі de жос кончесіонътóре.

Ачела аре съ'ші лăдрепте лăареа аміпте асвпра десватерілор корпорăцівнеі, а прівіґіé асвпра акратеі лăплініріі а регулъмъптвлві de месеріъ, а лăплътвра есчеселе ші а комплне чертеле, саѣ дакъ ачеаста нв есте кв пвтінцъ, а фаче арътаре ла дерегъторіъ. Ел аре съ фіъ пăрăреа фацъ ла десватериле корпорăцівнеі, ші лă ачеле а стърві пентрв сăсцінереа ordineі, асвпра пертракгъреі обіектелор а denpinde о інфлвінцъ наітътóре прін сват ші деслъчіре.

Ел аре дрепт а лăкіде шедінца.

Поствл ші'л адміністръ фъръ платъ.

§. 174. Чертеле лăтре комісаріѣ ші корпорăцівне се котнвн прін дерегъторіа респектівъ.

Despre адăнъріле корпорăцівналї.

§. 175. Адăнъріле корпорăцівналї (кварталe) аѣ съ се цінъ de патрв орі песте ан, кв прештіреа ші пъмаі лă фіінца de фацъ ші свит прешедінца комісаріулві.

§. 176. Мъдăларії кіъмацї свит лăдетоpіцї а се арăта лă персóнъ, ші пентрв нелăкăвіінцата лінсіре се пот неденсі маестрії кв о мвлтъ лă banі пънъ ла 1 фл. т. к, іар содалії пънъ ла 20 кр. т. к.

Мвлта ачеаста din партеа маестрілор інкăръ лă касса корпорăцівнеі, іар din а содалілор лă касса содалілор.

§. 177. Конкіселе се фак кв плăралітатеа de вотврі din партеа маестрілор; фіъкаре маестрв аре ăн вот; фіind вотăріле de о потрівъ, devide вотвл лăтъівлві прешедінте. Комісаріва нв вотеазъ. Прерогатівеле маестрілор маі бътрънї, саѣ аша нвмітеле бътрънеце лă требеле корпорăцівналї аѣ съ лăчете кв тотвл.

§. 178. Лă адăнъріле корпорăцівнілор аѣ съ се десватъ кв deосебіре:

a) пвблікареа ordінăцівнілор дерегъторештї;
b) свсчепереа ші лібертареа лăвъцъчеілор ші лăкорпорареа маестрілор;
c) котнвнереа чертелор ескате пе калеа пачеі;
d) мъцінереа діспіплінеі лăтре мемврії корпорăцівнеі, спре каре скоп свит лă дрепт а імпвне ші а інкасса мвлте de banї moderate, каре нв пот трече песте сума de 2 фл. т. к. асвпра кълкъторілор de регулъмъптвл месеріелор;
e) десватереа ші апърареа інтереселор месеріеше, консвлтăіреа асвпра проіектелор че стаѣ лă реферінцъ кв ачесте;
f) алецереа прешедінцілор;
g) свсчепереа персоналвлві ажвтъторіѣ de каре фаче требінцъ, прекăт: вестіторіѣ, потаріѣ шчл. ші ефіцереа етолвмінтелор лор;

(Ва врма.)

şi cu crima insălătoriei, carea se va pedepsi cu esponere la rușinea publică, cu prinsóre grea, după imprigiurări pene şi pe tótă viața. Aducerea aminte la perjuriŭ se incheiă cu intrebățiunea, dacă israelitul e gata a depone jurământul. Dacă el dice, aşa, îşi pone dreapta pene la palmă pe Thora, cartea a II. aluĭ Moise, cap 20, versŭ 7, îşi acopere capul şi dice după presedintele următoriul jurâment:

Introducerea generale (va urma.)

Шеітіа дп комітъ. Чанадвлві, 29. Февр. Аŭ ажунс ші ачі вестеа despre брошвра trimisъ din Карловец дп mare numer de esemplare, че саŭ dat la lumine — дп лімва nemțeascъ ші сърбеасъ кв скоп de a арята: prekum къ romînii n'aŭ drept la episcopiele din Бъната, батър къ сунт mai numeroşi — n'aŭ drept la мънъстірі, батър de ші сунт кътева мънъстірі provezute кв diplome date дп лімва romînească, zikъndsce apoi ші ачеа къ D. X. n'aŭ дптемеіат bisericі naționale, еаръ дп alt loc, къ trezindsce unele naționi c'aŭ рідікат la ачеа путере къ кънднеші patriarhi ші mitropoliți neatърнъторіі naționali, ші alte contradicțiuni pe mai kuprinde ачеа брошвръ. —

Din partea romînilor c'aŭ рънсанс дп maĭ multe рънднрі дп Філа a. tr. la челе mai multe скоргіторі ші фъцъріі але брошвреі a celora; тотъ брошвра din фір дп пър пънъ astăzi pe c'aŭ скъртънат, dar unor se póte restorna ші дпкъ ачеа viap din скріері ші date сърбешті mai ашa zikъnd кв argumente, че се пот asemъna кв deцетеле дп oŭ. Ашa чева, кътръ челе пънъ akum demonstrate, се mai поте арята publicului romîn o фаптъ прóспътъ спре restornarea celor че се zik la pag. 21 „adekъ . . . ші toți romînii numai un esemplar, dakъ дп diecesa Aradului, Timișorii ші Вершецвлві episkopii сърьешті aŭ pe кв сіла парохсъръ дп areo парохіе romînъ, apoi ne dъm дп vinovăție". Adekъ дп сатвл ачеста фрумос, mare, кв пътъот кен дпдъстрат, стъторіі dea dreaptă Мъръшвлві, ші ціnd numai de romani керащі лъкеіт, авънд треі парохіі, aŭ ші bisericа ші school кврат romînească; unul дпсъ dintръ parohi din kasa unpreі ші deсunpreі, prekum ші din kasa bъdetului пътънт парохіа din Чанадвл mik, unde mai nainte aŭ fost парох, дпаіотеа koncist. Aръdan авънд фаталітъці ші процес ші anestъndsce ачеста la Карловец aŭ pemis de apoi interes din numъrul preoților, dar дпкъ de mai nainte aŭ avut ne un ціnere al съŭ че e om kvalificat de preot — дп locul дп tin de капелан, еар mai тър zis administrator. Ші dintr'o datъ, ші ne черъnd prekum nici avînd omenii липсъ de preot, че veni dela Карловец prin koncist. Aръdan? „La сърнъторіле nuntерії domnului veni de a se дптроdaче дп парохіе un preot сърбеск din Arad, pre kare koncist. Aръdan dapъ kum съ vorbeşte — lua kom udat patriarhului de парох unerea дп Бъната, фіреште къ дптръ сърбі —

Neaskultъndsce protestъріле omenilor, motивул koncisторул ка дптроdaкъторіŭ — фіind ші el сърбŭ dar na tot дп Semlak дп satul ачест nechin, unde asemenea nu sunt сърбі — atarъ de kasa ачелві preot — laŭ дптроdec. Ачі sorъ nume дпainte a se арята kasa, къ de че ачест preot сърб din Arad, care дп viața lui nu c'aŭ depus ne къ лімва romînească, nici avînd aŭ слъжіт romînilor, aŭ черут altъ parohie unde va? De ачеа: къ nu 'laŭ sufferit ai съі — — карії пофтеск akum ка съ li se dea dintръ чеі mai aleşi ші mai дпвъцаці voind aşi aleце dapъ kum ei vreŭ, къ a lor пофтъ dapъ datinъ trebue съ се дмплінеаскъ?! prekum c'aŭ дмплініт ші дпtръ ачеа: къ alt parох al lor, еаръші de ei nesuferit, фугеазъ la romînі лъngъ bisericа катедралъ, al treilea suфere kum póte; dand toți rugъri prekum se aude — la koncist, ка съ li dund toți rugъri prekum se aude — la koncist, къ nu not trъi. — Pace miжлочеаскъ plata dela romînі, къ nu not trъi. — Patriarhul darъ afлund de drept a mъntui pe omenii съі de preotul nesuferit, 'laŭ trimis pe grumazul romînilor ка preotul nesuferit, 'laŭ trimis pe grumazul romînilor ка pe voul, че nu ştie слъжі romînеşte, (ціind къ voul ка pe voul, че nu ştie слъжі romînеşte, (ціind къ voul ка ачеста, дп dauna леціі nóstre, nici odatъ nu va putea nici ачеста, дп dauna леціі nóstre, nici odatъ nu va putea nici Евангеліеі predika, ка съ li nótъ дпцелеце crekъnъtul Евангеліеі predika, ка съ li nótъ дпцелеце crekъnъtul romînі, карії kъ astfel de preoți, nici despre moştinii romînі, карії kъ astfel de preoți, nici despre moştinii romînі, карії kъ astfel de preoți, nici despre moştinii dundsi una din dumitate nu mai not azi, predikъndsce —) dundsi una din dumitate nu mai not azi, predikъndsce —) dundsi una din parohiile челе mai bune din tótъ diecesa; еаръ preotul administrator de mai nainte, romînъ, rъmasъ fără пъne.

Ce vom mai zice darъ: óre mai notsce mъndri bromъріштіі штівці, ші toți пъртініторіілор kъ челе adsce la pag. 21, este mai bun numai дп okiŭ de kът ачеста? Ar mъріштіі штівці, ші toți пъртініторіілор kъ челе adsce la pag. 21, este mai bun numai дп okiŭ de kът ачеста? Ar pag. 21, este mai bun numai дп okiŭ de kът ачеста? Ar areo дпсъ dumnealor a tot face съ creadъ romînii, къ areo дпсъ dumnealor a tot face съ creadъ romînii, къ ші kalea чеа mai bръжóсъ ne care ei ne indreaptъ съ zicem ші kalea чеа mai bръжóсъ ne care ei ne indreaptъ съ zicem ші noi къ e negrъ, ші къ negrul e alb. Adevъrul broşureі se póte dezvelka bine ші din ачеаста фаптъ.

Viena, 18. Марціŭ. Стареа актівъ ші пасівъ a banкълві austriak naționale, prekum ші tótъ suma хъртіілор lui черкулътóре дп monarhiŭ se vъzŭ ші se vede publikatъ mai din lunъ дп lunъ (ші noi дпkъ nu lipsirъm a o publika din kund дп kund); еар стареа черкулъріі notelor de Stat se publikъ kam ne kъte ku semestrul. Ашеа ші akum дпaintea ministeriŭ de finanțe kъ datъ de 15. Марціŭ fukъ a se publika un prospekt despre черкулареа banilor de хъртіе de a Statului ашеа prekum se afla ачеаш ne la capetul lunilor lui Ianuariŭ ші Февръріŭ 1852. Banii de хъртіъ ai Statului se despart дп dóe categorii, adikъ дп челе ce aŭ kurs silit ші дп челе kare n'aŭ kurs silit.

Banii de хъртіъ ai Statului kъ kurs silit: Suma ачестор bani дп putereа ші urmareа ч. p. patente dela 15. Maiŭ 1851 nu putea съ fie mai mare dekът numai 200 milióne ф. m. k. Din suma ачеаста prin o parte a дмпрумутулві de Stat dela 1. Sept. 1851 se ръфъріръ 20 mil. ф. m. k. Ашеа ne anul kurgъторіŭ suma хъртіілор de kurs silit nu póte trece preste 180 mil. ф. m. k. Дпсъ, adevърата sumъ kareа черкула ori se afla prin kasse la 31. Ian. era numai 160.264,142 ф. m. k. Ці, пънъ la 29. Февр. a. k. mai скъzŭ ші ачеаста фъkъndsce numai 155.490,300 ф. m. k. ші adikъ: дп assemnъțiuni de ale kasseі kъ kъte 3% 704,335 ф. m. k., дп note de ale vistierii дмпърът. kъ 3% 41,526,600 ф. m. k., дп note de ale visieriei kare ътблъ фъръ nici un interes 72,962,840 ф. m. k. Дп assemnъțiuni ceaŭ note ne venitъріле Ungariei 30,296,525 ф. Suma чеа de sus 155.490,300.

Banii de хъртіъ de ai statului kъ kurs silit: Suma ачестора fusese 1) дп note lombardo veneciane 67,235.735 lire. Пънъ la 29. Февр. se плъті din еле 62.726,200 lire. Se mai afлъ дп черкулациune 4.509,535 libre. 2) Note mărunte se emisserъ kъ totul 18.192,812

---

[1] Центръ messerii kare sunt legate de documentarea deosebitelor recherate (§. 101) саŭ kare se oxun kъ producerea miжлочелор de patrimonit, n'are nici koncesiunea фаkultъцілор de lukrare; la messeріле de lukrare numai ne lunъ restrinсерей, la reparatare mai mult sutene, саŭ ne lunъ ачеа, ка koncesiunea la lukrъріле sale съ fie legat de konducerea ші supravegerea unui maestru koncesionat dapъ regulъ.

[2] Consesserea unei assemnea fukultъці de aŭ un loc la altul, nu este iertatъ, ci trebue съ se vedъ totdeauna dmnoirea de noi.

[3] Dakъ messeria la locul respektiu se afлъ korporatъ, atunci fakultatea este дпdetoріт ші дпdreptъціт a se alătura de korporaціune centrъ tote ачеле dintoxmipl, kare aŭ de obiect skopul religiose aŭ opdinea morale ші industriosъ. Дп privinца respundereі taxselor, ea nine privit ка un codaŭ fără a ava partea la dnderoriріле codaŭlor, prekum nici la drepturiріле maestrilor.

Aceі fakultaţi de a lukra ne sokotesla lor carii aŭ voie a ціnea codaŭ, решъп netъръръці дп drepturiріле lor kъntitate ші dintre codaŭ lor ші a maestrilor koncesiuni саŭ a maestrilor dnkorporaţi nu dnkane nici o deosebire.

Despre preşedinţii korporaţiunilor.

§. 169. Чеа mai d'anpone dnsъrcinare a preşedinţilor de korporaţiuni este kondъcerea treburilor korporaţiunii.

Aceastia se alege дп tot anul дп adunъріле kvartalu prin majoritatea votъrilor tutror maestrilor carii se afлъ faţъ, ші se dnturesk de kътre ачеа deregъtoriŭ, kareа are drept a decide despre koncesiunea messerieі дп instanца primъ.

Dnturirea ачеаста la dndoeaлъ fundatъ se póte dezdauna.

Cei че ec se not realeце dapъ dezvrucerea anului, dar nu sunt dndeterminţi a primi deregъtoriile nurtate de doue ori dapъ olaltъ.

Lunъ ші numirea preşedinţilor se dndreaptъ dapъ ecrinoisnea korporaţiunei ші dapъ acea locale.

§. 170. Administraţiunea lor este fără platъ; darurile fukute din kutia korporaţiunei ne sunt lor sunt oprite.

§. 171. Ei sunt dnsъrcinaţi deosebi:

Kъ dъcereа feliъritelor registre, administrareа venitelor, kъ dъcereа ші dareа sokotelelor; kъ esecuţiunea ordinei dintre codaŭ dn recentakule ші la lukru, kъ dngriţirea centru ameţareа ачелора, influinţareа detertinatъ prin prescrinte asupra recenereі ші livertъreі dnvъцъceilor ші a facereі de maestri; kontinuareа чертелор ce c'ar eska dintre studularі korporaţiuni ne kalea elundeі dmnuchiri; konkiumareа studularilor de korporaţiune la adunъri. Ei aŭ съ esecuean ordinţiuniле deregъtoriлор asupra de korporaţiune, ачеле a le face kunoskute la studularii korporaţiunei ne kale potrivit, ші a priveria asupra esekutъreі ачелора.

Ei sunt organul, prin kare korporaţiunea dmi adue la kunoştinţa deregъtorilor dorinţele ші nevoile sale.

Ei la cereреа ачестор din urmъ, prekum ші la a kutъrelor merkantili ші de industriŭ din districtul lor, aŭ съ dea tóte deslъcirile dorite.

§. 172. Maestrii ші codaŭii, kutъţi ціind din partea preşedinţilor, aŭ съ kontinue fără revesъ, ші съ dea ачелора kunъt ші re-

еар акѣт пѣтъръ преste 25 міліоне, дші дптвлдеште пѣтреа маріѣ преste тотъ аштептареа. Пъпъ акѣт се штіа къ марина Британіеі este чеа маі пѣтернікъ дп тотъ лѣмеа,داпъ карѣ арта а Франціеі; дп тімпвл вострѣ Nordamеріка діспѣтъ рангвл атъндѣрор аічі пѣмітелор пѣтері, къ кѣ марина de вапор ле дптрече пе тоте, пентрѣкъ еста тоталь а тѣтѣрор торъвїлор de вапор кѣте аре ресѣвліка Nordamеріканъ era ла Іаніѣ 1851 токма 1390 фъкѣте пе о повъръ de 417,300 тоне.

Din контръ марина Британіеі аре пѣмаі 1184 вапоръ de 143,000 тоне.

Кѣ вапорѣле амерікане се транспортаръ дп кѣрс de ан ан пѣмаі кълъторі ші негецеторі din тоте пърціле пъмъпталві ла 40 міліоне оші. Сінгура чеата Ст.-Лві аре 131 вапоръ негецеторешті. Новл Орлеан аре 109, еар Бофало 42. Nѣмаі пе лакѣл Еріе плѣтеск 66 вапоръ, еар пе рѣвл Місісіпі 273

Ачеаста ва съ зікъ, індѣстріъ, комерчіѣ, кѣлтѣръ, віацъ практікъ, пѣтере ші пїрѣте.

НОВЪЦІ DIВЕРСЕ.

Din „Catalogus dispersae provintiae austriacae societatis Jesu ineunte anno 1852“ ведем къ акѣт сафлъ дп ordinѣ Іесвіцілор 139 de австріачі, дптре карі 70 сѣнт преоці, 28 сколастічі ші 28 коажѣторі. Префектвл провінціеі австріче este P. Ф. Петрѣ Ланг, кѣ 4 лопсвлгъторі лъпгъ сене. Дп каса ordinѣлві dela Іесвіцк сѣнт 11 пъріоці ші 8 преоці коажѣторі, лъпгъ ачестіа дп кѣлітате de предікъторі вмвлзлі маі сѣнт дпкъ 6 пъріоці. Дп Тірол маі сѣнт 7 че din тот de ачеастъ провінціе. Каса ші семінарвл епіскопескѣ пентрѣ копіі din Фраіенберг дп Австріа сѣпе ріоре пѣтерѣ 10 пъріоці, 1 сколастік ші 11 коажѣторі. Дп Стіріа сѣнт пѣмаі 2, дп Боемія нічі вновл, дп Моравіа 1, дп Унгаріа 2, дп Славонія 1 Іесвіт апертінінте ла ачеастъ провінціѣ. Къці мѣмбрії нор фі авѣнд алте провінціі але ordinѣлві дп імперівл австріак пѣ пе сѣпе Катаногвл. Еар Іесвіці австріачі сафлъ дп алте церіі, ачестіа: Дп Баварія 1, дп цінвтвл Папеі 2, дп Белціѣ 13, дп Франціа 14, дп Англіа 10. Дп кѣлітате de місіонарі лъ-креазъ 1 дп Афріка, 28 дп Америка ші 3 дп Австралія.

— Дпі dintre тінерії сербі, карі петрек дп Берлін парте фреквентѣнд скола de артілеріѣ, парте вмблѣнд ла вніверсітате, адресаръ кѣтре вѣтореса цермѣнъ Madame de Talві, каре традвсе кѣнтечіле попларе сербіче дп лімба цермѣнъ ші каре ле фъкѣ ші Енглезілор кѣпоскѣте, о епістолъ плінъ de рекѣноштінцъ, дп каре дптре алтеле се чітеште: „Націонеа сербікъ, лінсітъ de тотъ комѣнікъціонеа кѣ фантеле ші пропъшіреа лѣмеі кѣлтівате, фѣ мелт тімп дптре націоніле кінекѣвъпітате de кѣлтѣръ, кѣпоскѣтъ пѣмаі ка о тѣрмъ de склаві, ші адесеорі дпсемнатъ кѣ пѣтере de фѣрі ші вчігаші. Попорвл чел вмаи ал цермѣнілор каре реѣвнѣште кѣ ентузіасм дпсемнътатеа тѣтѣрор націонілор, пѣ се тъгъдві нічі аічі. Еар опѣреа, къ попорвлві пострѣ і са кроіт о скѣтіре ші о адъпостіре, се кѣвіне, повілъ Домнъ, пѣмаі Домітане ші спірітвлві челві дпалт ал Домітане!

Din Ліпгаѣ се скріе ла ун жѣрнал ѣрмъторвл касѣ траціко-комік: „Ка ла врео 12 карре din Чіорвастрапортаѣ фер тѣрнат ла Ст. Ніколаѣ. Пе дрѣм са дптъмплат се тѣрѣ вновл din карръвші. Фіиндкъ карреле ші ажвнсерѣ ла оръшелвл Хіве, пѣ вреа съ се маі ре'тѣрнѣ акасъ пентрѣ дптѣрмъпітаре; дпсъ пентрѣ кѣлтвіалъ пѣ се даръпа съ'л дпгрѣне нічі дп Хіве. Че фъкѣръ дар, міці дпфѣндаръ пе репосат дптрѣн сак, ка съ'л дпгрѣне дѣпъ че се вор дптѣрче акасъ, ші арѣнкаръ сакѣл кѣ репосатвл дп карръ сас пе фер. Карреле попосъѣнд пеste пѣнте ла о кърчмъ, фіind кам фрір ретасеръ ачаръ дп шопрон фъръ нічі о пазъ. Кінд пеste пѣнте еатъ кѣ соеск доі фѣрі din Бхерска, вѣд сакѣл дп кар пеste фер, дл піпъе ші сокотінд кѣ е ѣн порк тъіат, ші ці'л вмфлъ дп спінаре ші о іаѣ ла съпътѣоа. Ажвнсерѣ кѣ прадѣ пъпъ ла подвл dela Ст. Іван, ѣнде din прічіна гревтъцій дл пѣн жос, ші desăid сакѣл. Dар кѣм се сперіаръ кѣнд дп лок de порк вѣд кѣ есе ун om морт din сак! Бнвл din фѣрі ка съ скапе дпдатъ de тот пекасвл вреа съ'л арѣнче дп ѣнъ, челалалт дпсъ і се дптпотріві ші ста пе ачеа съ'л дѣкъ дпапоі de ѣнде 'лаѣ лѣат. Чеа че с'аѣ ші фъкѣт; дптр'ачеа кѣръвшії ажвнсерѣ дѣпъ ѣрмъ пе фѣрі, ші ачі ера съ і дпкаере. Dар діреґъторія локале а dóa zі ді скоточі ші акѣт zак пріпші віецій!

Ѣртареа пѣблікъріі колектелор

че а дптрат дп „Фондвл ревнізнеі фет. рот. шчл“ dela доріторіі de а ажъта крештереа серачелор фетіце родне ші маі дптъіѣ але орфанелор челор къзвці дп револвціонеа тревѣтъ.

Пріп зелоса стъріпцъ а D. комісаріѣ de сѣвчеркъл Першані, Іоан Церманіѣ Кодрѣ, с'аѣ пріимит ѣрмъторele колекції:

D. комісаріѣ Іоан Церманіѣ Кодрѣ, одатъ пентрѣ тот деѣна а дат 5 ф. т. к. ші пѣте серві спре есемпле кѣ каре деѣна а дат 5 ф. т. к. ші пѣте серві спре есемпле кѣ каре претерце алтор de ачееаш категоріѣ дп зелвл съѣ віне-фъкъторіѣ, къ с'а апромис а да ші пе тот анвл кѣте 5 ф. т. к., карії пентрѣ анвл кѣргъторіѣ і а ші деѣнс; D. Nicолаѣ Раікѣ Пароѣ din Шінка веке одатъ пентрѣ тот деѣна 2 ф., ші пе ун еарѣш кѣте 1 ф. т. к.; Георгіѣ Бѣда Пароѣ дп Пъръѣ 1 ф. ші пе ун еарѣш 1 ф. т. к.

D. Кароліна Стръмвѣ Адівнктеасъ dela Першані 3 ф. ші пе ун кѣ дрепт de мѣмбрѣ ал Ревнізнеі 2 ф. т. к.

О. Комѣнітатеа Комане інферіоре din Антіcітеле Іосіф Хълмъцеан 6 ф. т. к.; Комѣнітатеа Венеціа інферіоре din Антіcітеле Іоан Стоіка 6 ф.; Ком. Матеаші din din Антіcітеле Іоан Стоіка 6 ф.; Ком. Матеаші din фоствл Антіст, Zахаріа Сърѣ 6 ф.; Ком. Поіана Мървлві din жѣделе Ніколаѣ Бан 5 ф.; Ком. Гріде din жѣд. Іоан Станчіѣ 5 ф.; Ком. Фонтана din Антіcітеле Іоанне Zахеіѣ 3 ф.; Комана інферіоре din Антіст. Іоан Міжа 5 ф.; Ком. Пъръѣ din Ант. Іоан Оана 5 ф.; Ком. Кечівлата din Ант. Моісе Арсеніе 5 ф.; Ком. Холвок din Ант. Бекер Ніка 2 ф.; D. Сатвіле Міжа Пароквл Холвакъвлві 2 ф.; Ком. Богата din Ант. Георгіѣ Боціоманѣ 2 ф.; Ком. Венеціа сѣперіоре din Ант. Георгіѣ Zахаріа 2 ф.; Ком. Шінка-нѣоѣ din Нотаріѣ Георгіѣ Флѣкѣс 6 ф.; Ком. Першані din Ант. Георгіѣ Комардіціѣ 2 ф.; Ком. Badѣ din Ант. Іаковѣ Васілъ 1 ф. (Ва ѣрма.)

Ч. Р. ПРІВІЛЕЦІЪ

дп пріпіца din ноѣ descoperітеі

АПЪ DE ГѢРЪ, АНАТЕРІНЪ

ал лві

І. І. ПОПП,

dentist дп Biena, чеrate, страда Голдшмідт Nр. 604.

Ачеастъ апъ de гѣрѣ, есам'натъ de факѣлтатеа medікъ ші пробатъ din о есперіінцъ de маі мвлці ані, с'а гъсит de фолосіторе дпконтра міросвлві челві реѣ de гѣрѣ, къшвнат саѣ din песпълареа dinцілор гъвоші саѣ артіфічіоші орі din фѣтаре. Ачеаші маі аре ші пѣтереа de а дптърі цінціле, de а дмпедека грътъдіреа пе dinці а рѣцінеі, de а пресерва цінціле de рѣцінъ ші dinції de клѣтінаре. Сѣерт ачеастъ апъ de гѣрѣ с'а гъсит de чел маі пробат міжлок пентрѣ цінере дп вѣнъ старе а dinцілор ші а цінціілор.

Спре довадѣ се чітеазъ ачі доѣ атестате:

Dѣпъ рекомендъціѣне черкаіѣ апа de гѣрѣ, анатерінъ дпконтра дѣрерei скорвѣтіче ші реѣматіче de каре пѣтімеам дп гѣрѣ, прекѣм дпконтра дѣрерei de dинці гъвоші пентрѣ каре дп дешерт ам дптребвінцат алте міжлоче, ші кѣ ачеастъ апъ мъ тътъдвіѣ deплін de дѣререа de цінції, ші ті се вмвраръ фѣрте дѣреріле de dинції чеі гъвоші, чеа че дмі дѣ окасіѣне съ'ті арѣт дп пѣбліс рекѣноштінца ші мвлцѣміта.

Баронъл de Brandénstain m. п.

Nѣмаі din дптребвінцареа апеі de гѣрѣ анатерінъ съпаіѣ de о дѣрере de dинці de каре ам пѣтімит маі мвлці ані, прекѣм de сѣпцерареа цінціілор, клѣтінареа dинцілор, ва ші de deселе дѣрері реѣматіче de dинці, ші de ун мірос фѣрте греѣ кѣшвнат din фѣмат, чеа че deкіар ачі дп пѣбліс ші кѣ ачеаста рекомѣнд ла тот омвл нѣміта апъ.

Biena, дп Авгвст 1851.

DEПѢС: дп Брашов ла Dонъ Кінн ші Клокнер
„ Сібіѣ „ „ І. Франц Цеорер
„ Алба Жвліа „ „ К. М. Мегаі
„ Клвжіѣ „ „ С. Дітріх
„ Шегішорѣ „ „ І. Місселвахер

BCU Cluj / Central University Library Cluj

REDACTOR: JACOBU MURESIANU. EDITOR: JOANNE GOETT.